

”Dövby” på Bali

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

På Bali i Indonesien finns en by där alla behärskar teckenspråk, oavsett om man är döv eller hörande. Byn heter Bengkala men kallas Desa Kolok vilket betyder ”den döva byn” och ligger på norra Bali. Teckenspråket som används i byn kallas Kata Kolok vilket betyder ”de dövas tal”.

Anledningen till att alla i byn kan teckna är för att det är en hög andel av byborna som är döva på grund av en speciell gen som heter DFNB3. Just nu är det den sjunde generationen döva som bor där. I skolan går döva och hörande barn tillsammans och lärarna använder både tal och tecken.

I Bengkala är det bara döva män som får gräva gravar. Anledningen är att vissa bybor hävdar att döva är oövervinnerliga eftersom de inte hör de onda andarna som hemsöker kyrkogården. Dessutom anses döva vara starkare än hörande.

På Bali jobbar döve Arie Wahyu Cahyadi som chaufför och reseledare. Arie har guidat turister från olika länder runt om i världen och det var hans döva vän från Schweiz som inspirerade Arie att bli reseledare. Idag tar Arie med turisterna till bland annat Bengkala, men också till några andra av Balis mest betydelsefulla platser.

Tine Hedin & Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Döva Jodie uttagen i brittiska rugbylandslaget för hörande

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

Teckenrapport har tidigare berättat om rugbyspelaren Jodie Ounsley som blev den första döva gladiatorn. Nu har den 23-åriga Jodie blivit uttagen till det brittiska rugbylandslaget för hörande. Det är ett landslag som siktar mot OS i Paris 2024 i sommar.

Jodie ser sin dövhet som en utmaning som gjort henne mer motståndskraftig, fokuserad och kreativ i sitt sportutövande. Eftersom Jodie använder hörapparater avråddes hon som barn att utöva kontaktsporter, något hon trotsade när hon blev brittisk mästare i brasiliansk jiu-jitsu.

Jodie blev den första döva kvinnliga rugbyspelaren att spela för ett seniorlag i England på klubbnivå och senare representerade hon både England och Storbritannien i sju Mannarugby. Att bli en del av Englands sju Mannalandslag var en milstolpe för Jodie.

Med en plats säkrad för Storbritanniens damlag i rugby till OS i Paris 2024, hoppas Jodie på att bli utvald till OS och därmed skriva mer historia. Inte nog med det, Jodie siktar också på en plats i landslaget för 15-mannarugby.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Döv anställd anklagar McDonald's

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

Döva Azhar Zubair från Houston, USA, hävdar att han avskedades från McDonald's på felaktiga grunder. Azhar påstår att han nyligen blivit slagen i ansiktet av en kollega. Slaget kom efter att Azhar försökt stoppa kollegan från att flytta varor utan att först ha kontrollerat inventeringen, trots att Azhars avsikt var att ingripa blev han avskedad.

Azhar hade arbetat där i över 30 år och anledningen till avskedningen sägs vara att Azhar har knuffat kollegan. The Daily Moth rapporterar att Azhar, med hjälp av

sin fru, gett en skriftlig förklaring över situationen till McDonald's chefer och personalavdelning. Trots detta blev Azhar avskedad, utan förvarning eller möjlighet till teckenspråkstolk. Avskedningen fick Azhar veta om först när han kom till arbetsplatsen från sin hörselskadade kollega.

McDonald's anklagas nu för brister i avskedningsprocessen, bland annat för att de inte ordnat en teckenspråkstolk så att Azhar kunde ge sin version av händelsen. Azhar misstänker att hans dövhet kan ha påverkat beslutet och säger att han aldrig använde våld när han ingrep mot kollegan, samt att det finns bildbevis i övervakningskamerorna.

Azhar och hans fru har nu kontaktat det nationella dövförbundet (NAD) för att få stöd och överväger att ta hjälp av advokater i fallet. Trots att det fanns övervakningskameror på platsen för incidenten har Azhar ännu inte fått tillgång till videobevisen. Det har kommit till Azhars kännedom att kollegan också blivit avskedad. McDonald's har inte kommenterat situationen.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Ny rapport avslöjar: Ökad risk för våld och diskriminering mot döva kvinnor och flickor i EU

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

En nyligen publicerad rapport från European Union of the Deaf (EUD) kastar ljus över de utbredda formerna av könsspecifikt våld och diskriminering mot döva kvinnor och flickor inom Europeiska unionen (EU). Rapporten tar upp de kunskapsbrister som finns och dess konsekvenser.

Rapporten är ett resultat av en omfattande forskning och ett samråd med en fokusgrupp bestående av döva kvinnliga representanter från EUD:s medlemsorganisationer. I rapporten identifierar EUD utmaningar när det gäller att bekämpa problemet med våld och diskriminering mot döva kvinnor och flickor. Kvinnorna och flickorna har delat med sig av sina erfarenheter, som i sin tur fungerar som grund för att formulera rekommendationer för att bekämpa utmaningarna. Rekommendationerna är riktade till både juridiken och politiken. De utmaningar som identifierats är följande:

1. Brister i tillgänglighet till stödtjänster och rättsliga förfaranden på deras nationella teckenspråk.
2. Medvetenhet om de unika utmaningar som döva kvinnor och flickor möter till följd av sin funktionsnedsättning, samt språkliga och kulturella minoritet.
3. Kunskap om bristen på nationell teckenspråkstolkning och dess finansiering.
4. Medvetenhet bland vårdpersonal om döva kvinnors rättigheter enligt CRPD (Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning) i relation till att starta en familj.
5. Förståelse för hur diskriminering på grund av funktionsnedsättning påverkar, att det leder till stigmatisering och stereotyper.
6. Tillgänglighet till kommunikation och information inom hälso- och sjukvården, särskilt vad gäller sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

EUD uppmanar både EU-institutionerna och medlemsstaterna att vidta åtgärder. Bland åtgärderna nämns att samla in tillförlitlig information om våld och diskriminering mot döva kvinnor och flickor, att skapa utbildningsprogram för att öka medvetenheten om denna problematik, att erbjuda tillgängliga tjänster och rättslig hjälp på nationellt teckenspråk och att arbeta för att lösa hinder som döva kvinnor möter när de vill bli mödrar.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Döva Kim opererades, kommunicerade via tolk på distans

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

Döva patienter på Hartford Hospital i Connecticut kämpar för att få tillgång till tolktjänster när de söker vård på sjukhus. Utan tillgång till fysisk tolk känner sig patienterna otrygga och osäkra på den information de får.

Kim Silva, en döv patient, berättar för Connecticut public att hon fick videotolkning på distans när hon opererades. När anslutningen krånglar och tolken inte syns eller när Kim fick lägga sig på operationsbordet med ansiktet nedåt och därmed inte kunde få någon tolkning, så uppstår en minoritetsstress.

Tidigare har Kims man John Silva behandlats vid ett annat sjukhus. Även där, fick Kim som anhörig ingen tillgång till tolk och därmed ingen tydlig information medan hon väntade på John.

Kims och Johns erfarenheter är inte unik. En nyligen publicerad rapport visar också på att flera sjukhus i Connecticut saknar tolktjänster, vilket har skapat problem för döva och hörselskadade patienter när de försöker förmedla sina behov och förstå medicinsk information. Rapporten visar också att videotolkning enbart ska användas som en sista utväg, i synnerhet inom vården.

För Luisa Gasco-Soboleski, ordförande för dövföreningen i Connecticut, är detta ett systemproblem som kan undvikas genom bättre utbildning och fler resurser på sjukhusen. Tidigare har Connecticut haft en kommission för döva, men den lades ned 2016. Nu föreslår lagstiftare i Connecticut i stället att man skapar en byrå för döva, dövblinda och hörselskadade. Byrån är tänkt att stödja och samordna insatser för att förbättra tillgången till tolktjänster och andra nödvändiga resurser.

Nu lanserar Connecticut Hospital Association och American School for the Deaf ett pilotprogram för tolkar, som drivs med fondmedel. De erbjuder nu, via pilotprogrammet, gratis tolktjänster till patienter mellan mars och juni.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Arbetsgivare anmälda till DO för att ha nekat en döv anställning

14 mars 2024

Foto: Privat

Sveriges Radio i Göteborg har nyligen gjort ett inslag om Eva Björklund, som nekats anställningar som redovisningskonsult på grund av att hon är döv. Utvecklingen för döva i skolan och högre utbildningar har gått framåt, men hoppet till arbetslivet är för stort, där behöver samhället satsa mer, tycker Eva. Nu har Eva anmält flera av arbetsgivarna till Diskrimineringsombudsmannen (DO). Teckenrapport har intervjuat Eva.

I tre års tid har Eva sökt jobb som redovisningskonsult men ständigt nekats anställning. Hon är utbildad som redovisningskonsult vid en yrkeshögskola i Göteborg och idag har samtliga av hennes klasskompisar från utbildningen fått jobb. Anledningarna till att arbetsgivarna inte velat anställa Eva har allt som oftast varit för att hon är döv. Den vanligaste förklaringen Eva fått är att arbetet kräver att man kan ta telefonsamtal via tal.

Medan arbetsgivarna ser dövheten som ett problem menar Eva att det finns lösningar. Tekniken har utvecklats vilket innebär att man som döv idag kan kommunicera med hörande kunder och kollegor via mobil och dator eller genom att använda kroppsspråk. Eva säger att vårt samhälle har blivit mer digitaliserat idag, alla ekonomiprogram är i digital form och många kunder föredrar att hålla kontakt digitalt framför att hålla kontakt via telefon.

För att täcka de merkostnader som en anställning av en döv eventuellt skulle innebära finns det resurser hos Arbetsförmedlingen för arbetsgivaren att söka. Eva förklarar att hon själv också kan söka medel hos Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan för hjälpmedel på arbetsplatsen, som exempelvis varseblivningssystem och bildtelefon.

Utvecklingen i skolan och högre utbildningar för döva har gått framåt, men kunskapen hos arbetsgivarna är fortsatt låg generellt tycker Eva, som menar att samhället borde satsa mer på länken mellan utbildning och arbetsmarknad.

Eva berättar att hon måste fortsätta söka jobb, men trots att det finns fler lediga jobb som passar till hennes utbildning så har det blivit färre och färre anställningsintervjuer. Eva tror att anledningen till att det har blivit så kan bero på att arbetsgivarna blir tveksamma när de ser vid rekryteringsprocessen att hon har tagit examen för tre år sen men ändå inte haft något jobb sen dess.

Nu har Eva anmält flera av arbetsgivarna till DO, som ännu inte tagit ställning. DO har svarat att händelserna inte klassas som diskriminering. De säger att det har inkommit många ansökningsansökningar så de måste gallra bort de flesta.

Eva säger att det är ett stort antal döva som inte jobbar med det de är utbildade till. Hon vet om flera som gett upp kampen, då det krävs mycket energi. Till andra döva som vill studera vidare vill Eva tipsa om att först ta reda på hur lätt det är att få jobb inom den branschen. Sen tillägger Eva: "Har du ett mål ska du se till att inte ge upp, även om vägen mot målet kan vara krånglig och tidsförödande".

Maria Norberg och Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Deltagarna uppmanas att fira sig

nedför ett torn för att hjälpa ensamma döva

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

I Hampshire ska organisationen Hearing Dogs for Deaf People (Signalhundar för döva) låta deltagare fira sig ner från ett torn på 100 meter. Tornet heter Portsmouths Spinnaker Tower och firningen görs för välgörenhet, där syftet är att samla in pengar för ensamma döva.

De som firar ner sig från tornet uppmanas att sponsra pengar till organisationen. Anne Pickett, 69 år från Fleet är själv döv och har signalhunden Tegan. Anne deltog nyligen i en liknande firningsutmaning för att samla in pengar till organisationen.

Organisationen jobbar med signalhundar, som är tränade på att reagera på ljud. Det kan vara ljud som brandlarm eller sirener. Genom välgörenhetsarrangemanget kan deltagarna bidra till att bekämpa isolering bland döva.

Anne uppmanar nu andra att prova något nytt och samtidigt stödja en god sak och menar att man aldrig är för gammal för att ta sig utanför sin komfortzon!

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

2024 arrangeras den första afrikanska konferensen om dövhet

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

Under året ska Kenya vara värd för en konferens om dövhet, en

konferens som omfattar samtliga länder i Afrika. Det är den första konferensen i sitt slag och syftet är att röna ut hur dövsamhället kan stärkas i de olika länderna.

Konferensen ska arrangeras av Kenya Society for Deaf Children (KSDC) i samarbete med statens avdelning för medicinsk service. Harry Kimtai, huvudsekreterare för avdelningen, understryker att konferensen kommer att fokusera på att lyfta fram de hinder som döva barn möter i Afrika.

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) har ungefär 135 miljoner personer olika grader av hörselnedsättning i Afrika. Trots det, uppmärksammas de allt för lite, menar Rhoda Kabit, verkställande direktör för KSDC. Rhoda säger att det är nödvändigt att förändra tankesättet och öka kunskapen om döva.

KSDC har öppnat en medicinsk klinik i Nairobi, Kenya, där personer med flera olika typer av hörselnedsättningar kan få hjälp. KSDC:s ordförande Francis Ng'ang'a menar att kliniken är en viktig milstolpe i KSDC:s arbete för att stärka dövsamhället. Öppnandet är också startskottet för ett rikstäckande initiativ. Genom insatser som att tillhandahålla hörapparater, driva en mobil öronklinik och erbjuda teckenspråksutbildning strävar KSDC efter att hjälpa tusentals personer över hela Kenya.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döva i Senegal äntligen inkluderade inför presidentvalet

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

Senegal tar ett steg framåt och introducerar nu val-tecken för att inkludera landets döva inför det kommande presidentvalet. Initiativet, lett av den internationella stiftelsen för valsysteem (IFES) tillsammans

med lokala grupper, strävar nu efter att ge döva medborgare möjlighet att rösta självständigt.

Döva väljare i Senegal har i alla tider mött utmaningar när det gäller att delta fullt ut i valprocessen. Detta på grund av bristen på ett enhetligt teckenspråk i landet och därmed bristen på tillgänglig information. IFES och deras partners har svarat på detta genom att utveckla en standardiserad lista med 105 valtermer på senegalesiskt teckenspråk. Listan ska ge döva medborgare i Senegal kunskap för att kunna delta aktivt i valprocessen.

IFES betonar att varje röst, oavsett funktionsnedsättning, är viktig i den demokratiska processen. Genom sitt initiativ lyfter IFES fram behovet av tillgänglig valinformation och inkludering i alla aspekter av samhället.

Initiativet innefattar även workshops i flera städer i Senegal, där döva medborgare lär sig viktiga termer relaterade till politik och val. Utöver att lära ut val-tecken får deltagarna öva på fiktiva valsituationer där deltagarna får testa att rösta.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Brandmän i Newcastle lär sig teckenspråk

14 mars 2024

Foto: Adobe stock

I nordöstra England har räddningstjänsten vid Tyne and Wear Fire and Rescue Service lanserat ett utbildningspaket i teckenspråk för brandmännen i sitt distrikt. Detta för att förbättra kommunikationen med döva under nödsituationer och för att säkerställa att döva kan få information under krissituationer.

Utbildningspaketet släpptes i samband med Världshörseldagen den 3 mars och

innehåller videomaterial med grundläggande tecken och fraser. Grundläggande tecken är exempelvis tecknen för mamma, pappa, hund, katt och tecken för olika rum i ett hus.

Initiativet är inspirerat av barn från två skolor i Newcastle. Räddningstjänsten har ett samarbete med två lokala skolor där elever med hörselnedsättning uttryckt oro över hur brandmän ska kunna hjälpa till under en nödsituation. Eleverna från de båda skolorna har gjort en video med nyckelfraser på teckenspråk som, enligt dem, skulle vara avgörande under en nödsituation. Fraserna är frågor som kan lokalisera en brand, frågor om antal personer på platsen och frågor om eventuella skador.

Steven Walker vid Newcastles brandstation säger att utbildningen är viktig för brandmännen eftersom det kan hjälpa till att rädda människors liv.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com